

Predmet C-401/23

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

30. lipnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Tribunal Judiciaire de Metz (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

26. svibnja 2023.

Tužitelj:

Caisse autonome de retraite des chirurgiens-dentistes et des sages-femmes (CARCDSF)

Tuženik:

E. D.

ZAHTJEV ZA PRETHODNU ODLUKU

upućen

SUDU EUROPSKE UNIJE

26. svibnja 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Tribunal Judiciaire de Metz, pôle social (Sud opće nadležnosti u Metzu, Odjel za socijalna pitanja, Francuska) [omissis]

Stranke u postupku:

Tužitelj: Caisse autonome de retraite des chirurgiens-dentistes et des sages-femmes (Neovisni mirovinski fond dentalnih kirurga i primalja, Francuska (CARCDSF)) [omissis] Pariz [omissis]

Tuženik: E. D., sa stalnom adresom u Moselleu [omissis]

1 [omissis] **Činjenice iz kojih proizlazi spor**

- 1.1. E. D. na francuskom državnom području, u Moselleu, obavlja djelatnost dentalne kirurgije [omissis].
- 1.2. Stoga je, u skladu s odredbama članka L 111-1 codea de la sécurité sociale (Zakonik o socijalnoj sigurnosti), na temelju obveze članstva u CARCDSF-u dužan uplaćivati doprinose u mirovinski sustav socijalne sigurnosti.
- 1.3. E. D. osporava tu obvezu i nije platio obvezne doprinose za 2019. i 2020.
- 1.4. CARCDSF je E. D.-u uputio pisma opomene za plaćanje iznosa koji odgovaraju obvezi članstva u mirovinskom sustavu te mu je zatim izdao dva naloga za plaćanje.
- 1.5. E. D. je podnio prigovor protiv tih naloga za plaćanje te je pokrenuo postupak pred ovim sudom.
- 1.6. E. D. tvrdi da je nacionalno pravo koje se primjenjuje na njega protivno pravu Unije, odnosno pravu na slobodno pružanje usluga, te traži od ovog suda da Sudu uputi zahtjev za prethodnu odluku.

2 Odredbe koje se primjenjuju na spor

- 2.1. Članak 56. [prvi i drugi stavak] UFEU-a kojim se predviđa [omissis]: *U okviru odredaba navedenih u nastavku, zabranjuju se ograničenja slobode pružanja usluga unutar Unije u odnosu na državljane država članica s poslovnim nastanom u državi članici koja nije država osobe kojoj su usluge namijenjene. Europski parlament i Vijeće, odlučujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, mogu proširiti primjenu odredaba ovog poglavlja na državljane trećih zemalja koji pružaju usluge i koji imaju poslovni nastan unutar Unije.*
- 2.2. Tako se člankom L.111-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti određuje sljedeće:

Socijalna sigurnost temelji se na načelu nacionalne solidarnosti.

Njome se svim osobama koje trajno i redovito rade ili borave u Francuskoj osigurava podmirivanje troškova bolesti, majčinstva i očinstva, kao i obiteljskih troškova te doplatka za osobnu samostalnost.

Njome se radnici štite od svih situacija u kojima bi im se prihodi mogli smanjiti ili potpuno ukinuti. Tu zaštitu zainteresirane osobe ostvaruju članstvom u jednom ili više obveznih sustava.

Njome se na temelju ovog zakonika jamče preuzimanje troškova zdravstvene skrbi, doplatak za osobnu samostalnost, davanja socijalne pomoći, među ostalim, davanja za starost, davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti, kao i

obiteljska davanja, ne dovodeći u pitanje odredbe međunarodnih konvencija i odredbe uredbi Unije.

3 OBRAZLOŽENJE zahtjeva za prethodnu odluku

- 3.1.** U skladu s člankom 153. UFEU-a, organizacija funkcioniranja socijalne sigurnosti te, kao što je to ovdje slučaj, sustava socijalnog i mirovinskog osiguranja, u nadležnosti je država članica Europske unije, tako da francuska država može u svojem nacionalnom pravu utvrditi pravila kojima se uređuje funkcioniranje tih sustava, a osobito pitanje članstva u tim sustavima osoba o kojima je riječ, iz kojeg proizlazi obveza plaćanja doprinosa.
- 3.2.** Međutim, države članice tu nadležnost moraju izvršavati u skladu s pravom Unije, uključujući slobodu pružanja usluga predviđenu člancima 56. do 62. UFEU-a.
- 3.3.** Obvezom članstva u mirovinskom sustavu, kojim upravlja CARCDSF, i plaćanja doprinosa u taj sustav, koja je predviđena u članku L 111-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti, odstupa se od slobode pružanja usluga koja je utvrđena člancima 56. do 62. UFEU-a, s obzirom na to da se njome osobama koje plaćaju doprinose onemogućuje da odaberu drugi istovjetni sustav ili sustav koji bi bolje odgovarao njihovoj situaciji.
- 3.4.** Ta nacionalna odredba kojom se ograničava utvrđeno načelo prava Unije mora činiti važan razlog u općem interesu u skladu s kriterijima koje je Sud utvrdio u svojoj sudskoj praksi, iz koje proizlazi da ona mora biti legitimna i dovoljno prikladna za ostvarenje cilja koji se želi postići, a to je u ovom slučaju postizanje financijske ravnoteže mirovinskog sustava, na dosljedan i sustavan način te, naposljetku, upotrebljavati strogo nužna sredstva za njegovo ostvarenje.
- 3.5.** E. D. ima aktivnu procesnu legitimaciju za pobijanje usklađenosti s pravom Unije nacionalnog prava na koje se protiv njega poziva, odnosno obveze plaćanja doprinosa u određen predviđeni fond, fond CARCDSF, na temelju članka L 111-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti.
- 3.6.** [Člankom 19. stavkom 3. UFEU-a] i [člankom] 267. UFEU-a nacionalnim se sudovima omogućuje, u slučaju odluka protiv kojih je moguće podnošenje nacionalnih pravnih sredstava, kao što je ovaj, da Sudu u prethodnom postupku upute pitanja o tumačenju ili valjanosti akata koje su donijele institucije, tijela, uredi ili agencije Unije.
- 3.7.** Ovom se sudu čini da ne postoji sudska praksa Suda kojom bi se odgovorilo na pitanje usklađenosti obveze članstva u francuskom mirovinskom sustavu i plaćanja doprinosa u taj sustav, koja proizlazi iz nacionalnog prava, sa slobodom pružanja usluga predviđenom pravom Unije, s obzirom na prigovor osobe [ED] u pogledu kontinuiranih gubitaka koje bilježi sustav o

kojem je riječ. CARCDSF u tu svrhu ne navodi odluku ili odluke koje je Sud donio u tom pogledu.

- 3.8.** Oспоравanjem, [*omissis*] od strane osobe E. D., obveze članstva u mirovinskom sustavu i plaćanja doprinosa u taj sustav zbog njezine nevaljanosti s obzirom na pravo Unije kojim se predviđa sloboda pružanja usluga, mogao bi se riješiti spor u okviru kojeg je zainteresirana osoba podnijela prigovore protiv dvaju naloga za plaćanje doprinosa u obvezan mirovinski sustav za kalendarske godine 2019. i 2020.
- 3.9.** Ograničavajuća mjera koja je ovdje sporna temelji se na potrebi za financijskom ravnotežom socijalnih sustava, u ovom slučaju mirovinskih, a njezino je postizanje zajednički cilj nacionalnog prava i prava Unije.
- 3.10.** Taj cilj nije postignut zbog ponavljanja utvrđenih gubitaka tijekom dugog razdoblja i zbog primjene stalno obnavljanih privremenih mjera, osnivanjem 1996. Caisse d'amortissement de la dette sociale (Fond za otkup socijalnog duga, Francuska (CADES)), čija je svrha zaduživanje na međunarodnim tržištima kapitala i osiguranje tog duga sredstvima koja nisu socijalni doprinosi, koji su namijenjeni saniranju socijalnog duga koji je na taj fond prenesen, u pravilu uplaćivanjem doprinosa za podmirenje socijalnog duga (CRDS) i dijela općeg socijalnog doprinosa (CSG). Iako je prvotno postizanje cilja bilo predviđeno za 2009., CADES-ova svrha i dalje nije ispunjena te je novi rok danas predviđen za 2033., pri čemu je preostali dug na kraju 2022. iznosio 136 milijardi eura te neprestano raste, pogotovo s obzirom na znatno povećanje kamatnih stopa na zajmove.
- 3.11.** Stoga treba utvrditi da obveza članstva u mirovinskom sustavu i plaćanja doprinosa već dugo, barem od 1996. do danas, a izgledno i do 2033., nije dovoljna kako bi se ostvario zadani cilj postizanja financijske ravnoteže socijalnih sustava. Tim se obveznim sustavom članstva u mirovinskom sustavu i plaćanja doprinosa u taj sustav ograničava pravo Unije kojim se predviđa sloboda pružanja usluga, a odstupanje od tog prava opravdava se ciljem koji više puta nije postignut.
- 3.12.** Stoga valja priznati da je pitanje koje je postavio E. D., koji pobija nemogućnost uplaćivanja doprinosa u neki drugi mirovinski sustav po vlastitom izboru, relevantno i da, prema tome, postoji dvojba u pogledu usklađenosti nacionalnog sustava s pravom Unije, odnosno slobodom pružanja usluga, zbog čega je potrebno tumačenje Suda u prethodnom postupku.
- 3.13.** Od četiriju prethodnih pitanja za koja E. D. traži od ovog suda da ih uputi Sudu, samo su dva relevantna [*omissis*]. [P]itanja koja se odnose na legitimnost i pojam nužne i najmanje ograničavajuće mjere nisu obuhvaćena zahtjevom za prethodnu odluku.

3.14. Sadržaj zahtjeva za prethodnu odluku, koji se navodi u nastavku, preformuliran je [omissis].

3.15. [omissis] [pojedivosti o postupku]

4 Zahtjev za prethodnu odluku

Tribunal Judiciaire de Metz (Sud opće nadležnosti u Metzu) traži od Suda da odgovori na sljedeće pitanje:

Treba li članak 56. UFEU-a, kojim se predviđa sloboda pružanja usluga, tumačiti na način da mu se protivi obveza članstva u javnom sustavu socijalne sigurnosti i plaćanja doprinosa u taj sustav, predviđena člankom L 111-1 Zakonika o socijalnoj sigurnosti, u ovom slučaju u sustav mirovinskog osiguranja CARCDSF, uzimajući u obzir kriterij dosljednosti, s jedne strane, i kriterij sustavnosti, s druge strane, ako se nacionalnom ograničavajućom mjerom nastoji ostvariti cilj zadržavanja i osiguravanja financijske ravnoteže sustava socijalne sigurnosti koji se nikad ne postiže, nego se organizira upravljanje stalnim gubicima?

[omissis]

RADNI DOKUMENT